

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ“

Приета от ФС (протокол № 12/ 29.04.2024)

Приета от КС (протокол № 8/ 16.04.2024)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИКС“

ЗА СПЕЦ: „Международни икономически отношения“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195	-

Изготвили програмата:

1.
(гл. ас. д-р Александър Шиваров)

2.
(доц. д-р Георги Маринов)

Ръководител катедра:
„Международни икономически отношение“ (проф. д-р Веселина Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

„Международен икономикс“ надгражда върху придобитите теоретични модели и аналитични умения от дисциплините микро- и макроикономика и е основа за изучаване на специализираните дисциплини по МИО. Курсът обхваща основните модели за развитието на световното стопанство, ползите от международната търговия за икономическите агенти, движението на капитали и работна ръка, трансферът на знания и технологии, както и съвременните форми на икономическо сътрудничество. Основната цел на дисциплината е изграждане на икономически подход и критично мислене при анализа на процесите в световната икономика. Акцент се поставя върху уменията за работа с данни и разкриване на фундаменталните причини за състоянието на световните пазари. Придобитите знания и формираните умения намират приложение при анализа на международната бизнес среда на фирмено равнище и при прогнозиране на последиците от икономическата политика на България в контекста на международните икономически връзки на страната. Дисциплината способства за изграждане на математическа, цифрова и гражданска компетентност.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. Глобализация на световното стопанство		3	2	
1.1.	Произход и определения за глобализация			
1.2.	Проявления на глобализацията в края на ХХ и началото на ХХІ век			
1.3.	Движещи сили на глобализацията			
1.4.	Съвременна картина на световната икономика			
1.5.	Място на България в световната икономика			
1.6.	Ефекти от глобализацията			
2. Структура на световното стопанство		6	4	
2.1.	Модели за описание на световното стопанство. Класификация на страните			
2.2.	Показатели за международни сравнения			
2.3.	Ролята на САЩ в съвременната икономика			
2.4.	Европейският съюз – водеща търговска сила			
2.5.	Китай – втора икономическа сила в глобалната икономика			
2.6.	Възможности и заплахи пред възникващите пазари			
3. Институционална рамка на международната икономика		3	2	
3.1.	Световна търговска организация			
3.2.	Международен валутен фонд и Световна банка			
3.3.	УНКТАД и организации под егидата на ООН			
3.4.	Организация за икономическо сътрудничество и развитие			
3.5.	Глобални форуми: Г7, Г20, БРИКС			
4. Традиционни теории за международната търговия		3	2	
4.1.	Ранни представи за международната търговия			
4.2.	Концепция за сравнителни предимства			
4.3.	Търговия при еднофакторен модел			
4.4.	Факторна надареност и международна търговия. Модел на Хекшер – Олин			

4.5.	Емпирични свидетелства за търговските модели			
5. Алтернативни теории за международната търговия		6	4	
5.1.	Вътрешноотраслова търговия			
5.2.	География, транспортни разходи и вътрешни икономии от мащаба			
5.3.	Външни икономии от мащаба и международно разположение на производството			
5.4.	Индустриални политики: привлекателни страни и недостатъци			
6. Външнотърговска политика и мита		3	2	
6.1.	Международна търговия и външнотърговска политика			
6.2.	Основи на анализа на митата			
6.3.	Видове мита			
6.4.	Митническа тарифа			
6.5.	Ефекти от външнотърговската политика			
7. Нетарифни регулатори на международната търговия		3	2	
7.1.	Количествени ограничения. Видове и начини за разпределяне			
7.2.	Административни ограничения			
7.3.	Технически пречки пред търговията			
7.4.	Валутни регулатори на външната търговия			
7.5.	Мерки за стимулиране на износа. Субсидии, експортно застраховане и кредитиране			
7.6.	Защитни търговски мерки			
7.7.	Двустранни отношения с основните търговски партньори на Европейския съюз			
8. Международно движение на капитали		3	2	
8.1.	Преки и портфейлни инвестиции			
8.2.	Трансгранични банкови заеми, инвестиции и валутни курсове			
8.3.	Офшорен бизнес и офшорни финансови центрове			
8.4.	Държавни инвестиционни фондове и държавен капитализъм			
8.5.	Правителствени политики по отношение на ПЧИ			
9. Транснационални корпорации		3	2	
9.1.	Произход, същност и характеристики на ТНК			
9.2.	Мотиви за инвестиране			
9.3.	Трансферно ценообразуване			
9.4.	Регулиране на ТНК			
10. Международна трудова миграция		3	2	
10.1.	Същност и класификация			
10.2.	Теоретични модели за международната трудова миграция			
10.3.	Глобализация на миграцията и диверсификация			
10.4.	Ефекти от международната трудова миграция			
10.5.	Регулиране на миграцията			
11. Интелектуална собственост и технологичен трансфер		3	2	
11.1.	Влияние на технологиите върху икономическия растеж			
11.2.	Характеристики на постиндустриалните икономики			
11.3.	Роля на образованието в „новата“ икономика			
11.4.	Държавни политики за НИРД			

11.5.	Международни стратегически алианси			
12. Регионална икономическа интеграция		3	2	
12.1.	Степени на икономическа интеграция			
12.2.	Мотиви за интеграция			
12.3.	Статични и динамични ефекти от интеграцията			
12.4.	Европейска икономическа интеграция			
12.5.	Други регионални интеграционни общности			
12.6.	Тенденции в развитието на търговските споразумения			
13. Пренасяне на икономически смущения		3	2	
13.1.	Икономически цикли			
13.2.	Пренасяне на инфлация			
13.3.	Пренасяне на безработица			
13.4.	Взаимовръзки при лихвените проценти и борсовите индекси			
13.5.	ТНК и предаване на икономически смущения			
13.6.	Международни финансови кризи. Политики за управление на кризи			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсов проект	1	45
1.2.	Тест	2	50
Общо за семестриалното оценяване:		3	95
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	100
Общо за сесийното оценяване:		1	100
Общо за всички форми на контрол:		4	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Маринов, Г. и др. (2013) *Международен икономикс*, Варна: Наука и икономка.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Гаргов, В. (2018) *Международен икономикс: Сборник с тестове и задачи*. Варна: Наука и икономика.
2. Гаргов, В. и др. (2010) *Международен икономикс*. Варна: Наука и икономика.
3. Димова, Р. (2011) *Международни икономически отношения*. София: Стопанство.
4. Желев, П. (2015). *Теория на международните икономически отношения*. София: УНСС.
5. Иванова, В. Сотирова, Е., (2015) *Световна икономика*. София: Тракия-М.
6. Gerber, J. (2022) *International Economics*. 8th ed. Harlow: Pearson Education.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

7. Krugman, P., Obstfeld, M. and Méltiz, J. (2019) *International Economics: Theory and Policy*. 11th ed. Harlow, England: Pearson Education.
8. Salvatore, D. (2019) *International Economics*. 13th ed., New York: J. Wiley.
9. Shivarov, A. (2014) Diversity in Bulgarian foreign trade, *Izvestia, Journal of the Union of Scientists - Varna*, 63-71.
10. Suranovic, S. (2015) *International Trade: Theory and Policy*. Boston: FlatWorld.
11. World Trade Organization. (2023) *World Trade Report 2023*. Geneva: WTO.